

#### NOV GROB



#### JOHN KOVAL

V ponedeljek zjutraj je nagloma umrl v Garfield Heights bolnišnici po kratki bolezni John Koval ml., star 39 let. Stanoval je na 6223 Glass Ave. Rojen je bil v Barton, O.

Zapušča mater, brate in sestre. Truplo je bilo prepeljano v Bridgeport, O., odkoder se vrši pogreb v četrtek zjutraj v Barton, O. Za prevoz trupla je skrbel pogrebni zavod A. Grđina in sinovi.

#### SOVJETSKO LJUDSTVO NE VZNEMIRJA VOJNA

MOSKVA, 29. junija—V sled vojne na Koreji sovjetsko ljudstvo ni ne vznemirjeno in ne nervozno. Prebivalci Moskve čitajo poročila in poslušajo radio novice o razvoju dogodkov na Koreji, toda opravljajo svoje vsakdanje delo, ne da bi kazali kakšnih sledov vojne vznemirjenosti.

#### JUGOSLAVIJA UKINILA OMEJITVE PRI POTOVANJH

BEOGRAD, 1. julija—Jugoslovska vlada je danes naznanila, da bodo z izjemo na obzornih področjih tujemski poročevalci, turisti in trgovci svobodno potovali po Jugoslaviji. Izjema pa je storjena za sovjetske in državljane dežel Kominforme, za katere bodo veljale iste omejitve, ki veljajo za jugoslovske državljane v njihovih deželah.

#### Vile rojenice



Dne 28. junija so se zglasile vile rojenice pri Mr. in Mrs. Frank Gabriel Jr. in pustile v spomin zalo hčerko, ki je tehtala 6 funtov in 9 unč ter so ji dali ime Bonnie Lee. Dekliško ime mlade mamice je bilo Margaret Ogilvie, srečni oče je pa poslovodja avtne firme Gabriel Lackner Inc. na Euclid Ave. Mati in dete se nahajata v Booth Memorial bolnišnici in se dobro počutita. S tem dogodkom sta postala prvič stari oče in stara mati Mr. in Mrs. James W. Ogilvie, 13616 Coit Rd., in Mr. in Mrs. Frank Gabriel iz 19030 Meredith Ave., pra-stari oče in pra-stara mama pa so postali Mr. in Mrs. Frank Gabriel iz 1210 E. 60 St. ter Mr. in Mrs. H. W. Burkholder, Clyde Hill, Geneva, O., pra-stari oče in pra-stara mati se nahajata na Skotskem. Čestitamo!

Vile rojenice so se zglasile prošle sredo pri Mr. in Mrs. Andy in Esther Mirtich, 4410 W. 139 St., in pustile v spomin zalo hčerko, ki bo delala družbo bratcu. S tem sta postala poznanca Mr. in Mrs. Andrew Mirtich iz 12815 Kirton Ave. drugič stari oče in stara mama. Čestitamo!

## Severna Koreja v protestu Združenim narodom napadla "odprto agresijo Amerike"

LAKE SUCCESS, 3. julija—Vlada Severne Koreje je danes poslala organizaciji Združenih narodov ostro protestno noto, s katero je obtožila Zedinjene države, da so sprožile odprto agresijo na Koreji in se z vojaško silo vmešale v vojno.

Protest je ena najtrpkjših obsodb "ameriškega imperializma." Napisana je bila v ruščini, ki je eden od uradnih jezikov Združenih narodov, podpisal pa jo je zunanji minister Severne Koreje Pak Hen Nen.

Severna Koreja ni članica Združenih narodov, toda njena protestna nota je bila izročena 11 članicam Varnostnega sveta, ker so v konfliktu prizadeti severni Korejčani.

V noti je vlada Severne Koreje obtožila Zedinjene države, da "brutalno bombardirajo civilno prebivalstvo" in skušajo svojo oboroženo intervencijo izvajati pod krinko Združenih narodov.

Severna Koreja je v svoji daljši noti omenila tudi vojaške uspehe v prvem tednu vojne, za katere trdi, da so jo zanetile Zedinjene države. Med ostalimi pravi, da so njene armade poglone sovražnika iz večjih področij Južne Koreje in "osvobodile glavno mesto Seoul."

#### Sovjeti zahtevajo umik ameriških sil

MOSKVA, 4. julija—Moskovski časopisi so danes sprožili soglasne zahteve, da se ameriške oborožene sile umaknejo iz Koreje.

Zahteve so v zvezi z izjavo zastopnika zunanjega ministra Andreja Gromika, da bi Združeni narodi morali gledati, da se ameriške sile umaknejo, ter z množičnimi shodi po celi Sovjetski zvezi. Na teh shodih se je obojalo "ameriško vojaško intervencijo v civilni vojni."

Nekatera poročila s shodov, katerih so se udeležili tudi sovjetski častniki, pravijo, da so sovjetski častniki obljubili, da se bodo "borili za mir."

Poročila o množičnih shodih v tovarnah, javnih ustanovah, klubih itd. so bila objavljena s sledečimi naslovi: "Roke proč od Koreje," "Ven z imperialisti," "Jezni protesti proti ameriški vojaški intervenciji," "Sovjetsko ljudstvo soglasno obsoja sramotno, kriminalno akcijo ameriške vlade proti korejskemu prebivalstvu" itd.

V izjavi Gromika, ki je bila oddana snoči potom moskovske radio postaje, je med ostalim rečeno, da se Zedinjene države "korak po korak" vmešavajo v odprto vojno in da je ameriška vlada predložila Združenim narodom izvršeno dejstvo ter organizacijo spremenila v privesek svojega Državnega oddelka.

Glasilo sovjetske armade "Rdeča zvezda" je na primer objavilo poročilo o nekem shodu. Soglasno s poročilom je neki sovjetski častnik izjavil:

"Anglo-ameriške netilce vojne žeja po svetovni dominaciji. Njihovi temni načrti imajo namen, da sprožijo krvavo vojno. Toda ljudstva sveta izražajo svoj odločen protest in zahtevo, da se vlade, ki bi prve uporabile atomska orožja, označi za vojne zločinke."

#### Indija pripravljena da posreduje?

LONDON, 4. julija—Uradni krogi v Londonu so danes izjavili, da je Indija obvestila Washington in Moskvo, da je pripravljena posredovati za končanje vojne na Koreji.

Indija je v Varnostnem svetu glasovala za resolucijo, s katero se je apeliralo na Severno in Južno Korejo, naj prenehata z vojno, toda se je vzdržala glasovanja v zvezi z ameriško resolucijo, na osnovi katere je na Korejo bila poslana vojaška pomoč in ameriške čete. Indija meni, da bi se lahko miroljubnim potom rešilo konflikt. Njeno stališče pa je, da bi Koreja morala biti združena, če se želi ohraniti mir.

#### MARIJA SE NI PRIKAZALA. PRAVI POLICIJA

SOUTH AMBOY, N. J., 1. julija—Policija je danes pronašla, da se v jedilnici Mrs. Jesice, Stults ni prikazal Devica Marija, kot to trdi omenjena žena, ki je pozvala radovedneže, naj moljijo "za Rusijo."

Mrs. Stults je trdila, da je parkrat videla Devico Marijo. Dva duhovnika sta izjavila, da je to zelo verjetno.

Na farmo, kjer živi omenjena žena, je začelo prihajati na tisoče radovednežev, ki so ves dan prodajali zijali, da bi videli Marijo. Toda zvečer, ko bi se morala Marija prikazati, je policija na ulici ugasnila luč in "Marija" v obliki sence, je izgnila z zida jedilnice. Policija pojasnjuje, da je Mrs. Stults videla senco, ki jo je na zid metala ulična luč. Po tem pojasnilu se je na tisočine radovednežev razočarano vrnilo domov.

#### JUGOSLAVIJA ZGUBILA NOGOMETNO TEKMO

RIO DE JANEIRO, 1. julija—Brazilija je danes v surovi tekmi, katero je gledalo 142.000 ljudi, premagala Jugoslavijo za svetovno prvenstvo v nogometu.

#### Vlada še vedno uničuje krompir

WASHINGTON, 4. julija—Kljub vojni in veliki lakoti na mnogih področjih sveta ameriška vlada še vedno uničuje na tisoče ton krompirja.

Čeprav uradniki že govorijo o možnosti, da bi se hrano postavilo na odmarke, je Poljedelski oddelk naznanil, da uničuje letošnji krompir. Po številkih, ki jih je objavil, je razvidno, da je oddelk kupil za \$380.000 novega krompirja, uničil pa ga je za \$275.000.

Takoj po novici o uničevanju krompirja je bilo naznanjeno, da bo vlada verjetno kmalu spremenila svoje stališče in rabila surplusni krompir za proizvodnjo sintetične gume. Za proizvodnjo sintetične gume je potreben alkohol, eden od najboljših virov za pridobivanje alkohola pa je krompir.

#### Domače vesti

##### Na operaciji

V St. Luke's bolnišnici se nahaja Mrs. Anna Dnuzia, rojena Malič, iz Murray Hill Rd. Jutri zjutraj se bo morala podvreči operaciji. Mrs. Dnuzia je hči Mr. in Mrs. Louis Mallič iz 1535 Parker Dr. Želimo ji čim prejšnjo okrevanje!

##### Krožek št. 3 Prog. Slovenk

Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna seja krožka št. 3 Progresivnih Slovenk v AJC na Recher Ave. Na dnevnem redu bo ukrepanje o pikniku in drugih važnih zadev. Članice so vabljene, da se udeležijo v polnem številu.

##### Iz Kanade

Na obisku v Clevelandu se prvič nahajata Mr. in Mrs. Louis Debelak iz Creighton Mine, Kanada. Prišla sta na obisk k bratu Antonu Debelaku na 893 E. 75 St., s katerim se nista videla že 38 let, sestri Mrs. Angela Drobnič na 917 E. 73 St., kjer se nahajata za časa obiska, in sestri Mary Pečenko na 3297 Richmond Rd. Tu ostaneta do prihodnjega tedna. V spremstvu brata Antona, ki je ob tej priliki prispeval \$2 za SANSO, sta si ogledala tudi našo tiskarno. Želimo jima mnogo razvedrila in zabave ter upamo, da bosta odnesla čim lepše spomine na našo metropolo!

##### Iz bolnišnice

Prošlo nedeljo se je vrnil iz Mt. Sinai bolnišnice na svoj dom Mr. Frank Bartol, 16218 Arcade Ave. Tam je bil en mesec in se še nahaja pod zdravniško oskrbo. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnjega okrevanja!

##### Na obisku

Preteklo nedeljo sta se mudila v Detroit, Mich., Mr. in Mrs. John Terlep iz Chickasaw Ave. Pozdravila sta se z gosti iz Jugoslavije na velikem zborovanju v tamošnjem novem Slov. nar. domu. Gostje si bodo ogledali mesto in Fordovo tovarno, v soboto zjutraj se bodo pa vrnil v Cleveland.

##### Seja krožka št. 1 P. S.

Jutri, v četrtek zvečer ob osmih se vrši seja krožka št. 1 Prog. Slovenk v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Članice so vabljene, da se udeležijo v polnem številu, ker je več važnih stvari na dnevnem redu.

##### Ne bo pevskih vaj

Pevcem zbora "Jadran" se sporoča, da se nocoj ne bodo vršile pevske vaje, pač pa prihodnje sredo, ob 8. uri zvečer. Prosi se vse pevce in pevke, da to upoštevajo in da gotovo pridejo na vaje prihodnje sredo, ker bo skupni nastop zbora na prireditvi 16. julija v Euclidu.

##### Večerja v prosti naravi

Članice krožka št. 1 Prog. Slovenk bodo v soboto zvečer servirale okusno večerjo na farmi SNPJ, Chardon & Heath Rd. Se vselej, kadar so te ženske pripravile večerjo, so imele nepričakovano veliko število gostov. Tako se pričakuje, da bo tudi prihodnje soboto. Da si pa zaguarate večerjo, priporoča odbor, da pravočasno pokličete in si rezervirate vašo porcijo. Sporočite lahko telefonično Mrs. Manci Basher, KE 1-2173 ali pa Mrs. Vidrih, KE 1-2723. V soboto se vrnejo iz Detroita naši gostje iz Jugoslavije, katere upajo pogostiti te vrle članice v soboto zvečer na farmi SNPJ.

## Ameriške sile stopile v akcijo proti korejskim komunistom, ki so zavzeli letalsko bazo Suwon

#### CEZ TEDEN JE BILO UBITIH 711 OSEB

Associated Press poroča, da je v teku štiridnevnih praznikov, ki so se zaključili z Dnevom neodvisnosti, bilo ubitih 711 oseb, kar je daleč več, kot se je pričakovalo.

Največje število oseb je bilo ubitih v prometnih nesrečah, namreč 443. Vtopilo pa se je skupno 157 oseb.

The National Safety Council je napovedal, da bo ubitih v prometnih nesrečah okrog 385 oseb.

Lani ob priliki tridnevnih praznikov Neodvisnosti je bilo ubitih 296 oseb.

#### TURŠKI PROSTOVOLJCI BI SLI NA KOREJO

ISTANBUL, 3. julija—Okrog 500 Turkov se je danes prijavilo za prostovoljno vojaško službo na Koreji. Turki se nameravajo boriti na strani južne Koreje in Zedinjenih držav proti "severno-korejskim komunistom."

#### LJUBOSUMNI MOŠKI POVZROČIL TRAGEDIJO

WARREN, O., 2. julija.—Neki Donald L. Snyder je danes ustrelil Mrs. Heleno Bokan, težko ranil njenega moža in nato storil samomor.

Snyder je bil zaljubljen v Mrs. Bokan, ki je od 18. junija bila ločena od svojega moža, toda se je nameravala z njim zopet pomiriti. Danes opoldne je vdrl v stanovanje Bokanovih, kjer je najprej streljal na Bokana, zatem planil v spalnico Mrs. Bokan, jo zadel v glavo ter si končno sam poglaval kroglo v glavo.

V hiši so se poleg žrtev nahajale tudi tri hčerke Bokanovih, od katerih je ena včeraj imela svatbo.

#### OKROG 100 KOMUNISTOV USTRELJENIH V SEOULU

TAEJON, Koreja, 1. julija—Iz zanesljivih virov se je danes zvedelo, da je južno-korejska vlada dala ustreliti okrog 100 korejskih komunistov, ki so se nahajali v ječah Seoula. Med ustreljenimi je bila tudi znana komunistična tajna agentica Kim Sum, ki je živel z nekim ameriškim častnikom in od njega dobila važne tajne podatke.

#### Seja skupnih pevskih zborov

Seja vseh pevskih zborov, ki jih poučuje pevovodja Frank Vauter, se vrši v soboto zvečer ob 7.30 uri v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Prosi se vse zastopnike teh zborov, da gotovo pridejo na sejo, ker bo treba pripraviti načrte za skupni koncert, ki se vrši v septembru.

#### Prvi Clevelandčan izginil na Koreji

Zadnje soboto je družina Mr. in Mrs. Peska na 22605 Jennings Rd., Warrensville Heights, bila obveščena, da je njun Edward skupaj s tremi vojaki izginil na poletu iz Japonska na bojna področja Koreje. Telegram je prišel iz Washingtona. Družina Peska je izgubila že enega sina v drugi svetovni vojni. Tretji sin, William, star 17 let, je kot prostovoljec vstopil v armado preteklega oktobra.

TOKIO, 5. julija—Iz ameriškega glavnega stana na Koreji so danes naznanili, da je prišlo do prvega spopada med ameriški silami in severno-korejski komunisti, ki so izkrcali okrog tri do štiri divizije na južno obalo reke Han.

Na katerem področju fronte je prišlo do oboroženega spopada, ni bilo naznanjeno. Veruje se, da je do artilerijske bitke prišlo južno od Suwona, važne letalske baze, ki so jo sile Severne Koreje zavzele včeraj.

Kot pravi poročilo iz glavnega štaba ameriških sil, je bila ustvarjena nova obrambena linija, na kateri je ameriška artilerija ustavila napredovanje komunistov. Vojaške operacije, posebno letalske, pa je oviralo slabo vreme na fronti.

Izgleda, da se severni Korejčani s svojimi tremi do štirimi divizijami pripravljajo na največjo ofenzivo v teku desetdnevne vojne. Toda ameriška in avstralska letala, ki so dosedaj izvršila blizu 1.000 poletov, uspešno ovirajo njihovo napredovanje.

Suwon, ki se nahaja 23 milj južno od glavnega mesta Seoula, je padel v teku enodnevnih bitke. Čete južne Koreje so se umaknile iz mesta, ko je vsak nadaljnji odpor bil brezuspešen. Izgleda, da se silam Severne Koreje muči, da bi vdrl čim globlje na jug, predno bi ameriškim silam uspelo reorganizirati južno-korejsko armado, ki se nahaja v razsulu.

#### Strašno vojno uničenje

Vojna na Koreji je povzročila strašno opustošenje in pahnla ljudstvo Koreje v veliko trpljenje. Po opisu poročevalca O. H. P. Kinga se vojaki južne Koreje nahajajo na umiku, po mnenju nekaterih na begu. Na tisoče civilcev beži v enem pravcu, na tisoče pa zopet v drugem.

Letala so vzdolž cest povzročila pravi pokolj. Ob cestah ležijo mrtvi in ranjeni Korejčani. Na stonjanje in klike na pomoč ranjenih vojakov se sploh njihče ne ozira.

Ameriški letalci so izjavili, da so na cestah bolj na severu videli na tisoče beguncev, toda si niso na jasnem, če bežijo pred komunističnimi silami ali pa pred zračnimi napadi ameriških letal.

#### GEN. MacARTHUR BO BAJE POVELJNIK OBOROŽENIH SIL

WASHINGTON, 4. julija—Diplomatični krogi so danes naznanili, da bo ameriški vojaški guvernir na Japonskem gen. Douglas MacArthur verjetno v teku prihodnjih dnevov prevzel poveljstvo nad ameriški in južno-korejski silami.

Baje bo gen. MacArthur dobil pravico, da vodi svoje oborožene sile pod zastavo Združenih narodov. V zvezi s tem bo Varnostnem svetu predložena nova resolucija, na osnovi katere bi MacArthur postal vrhovni poveljnik Združenih narodov. Poleg svojih nacionalnih zastav, pa bi vojaštvo raznih držav, ki sodelujejo v vojni, rabilo tudi zastavo ZN.

Ameriške vojaške sile so se vmešale v vojno na Koreji kot "policijska sila Združenih narodov," čeprav takšna policija v okviru organizacije še ni bila ustanovljena.

#### Veterani podpirajo akcijo predsednika

COLUMBUS, O., 4. julija—Ohijski člani organizacije Veterans of Foreign Wars so danes sprejeli resolucijo, s katero so podprli ukaz predsednika Trumana, da se na Korejo pošlje ameriške oborožene sile. V svoji resoluciji so veterani obljubili predsedniku vso sodelovanje pri borbi proti "temu in vsem ostalim napadom komunistične agresije."

#### Rezervisti ne bodo vpoklicani

WASHINGTON, 4. julija—Obrambeni tajnik je danes objavil formalno izjavo, soglasno s katero se ne bo v bližnji bodočnosti vpoklicalo rezerviste v aktivno vojaško službo. Obrambni oddelek stoji na stališču, da vpoklic rezervistov zaradi položaja na Koreji ni potreben, dokler se lahko oboroženo moč ohrani s prostovoljci.

#### DVA MAJNERJA ZAKOPANA 102 URI

SATILLO, Mexico, 29. junija—Danes so v tukajšnjem premo-govniku Las Palomas odkopali dva premarjara, ki sta bila zakopana 102 uri. Premogarja sta bila nepoškodovana, toda žejna. Zaprošila sta ne za hrano, ampak za kozarec žganja.

#### ČEŠKA AMBASADA NAPADENA S KAMNI

LONDON, 29. junija—Skupina Angležev je danes s kamni razbila šest oken češkoslovaške ambasade. Ko je policija prišla pred ambasado, so napadali že izginili.

#### Češki duhovniki želijo sporazum

PRAGA, 4. julija—Uradna češkoslovaška časnikarska agencija je danes naznanila, da so rimsko katoliški duhovniki na svoji konferenci odobrili prošnjo na svoje škofo, naj se začnejo pogajati z vlado za poravnava obstoječih nesoglasij med cerkvijo in državo.

Zborovanje katoliških duhovnikov se je pred tremi tedni začelo v mestu Velehrad. Sklep je naznanil Rev. Josef Plojnar, ki je minister za zdravje v češkoslovaški vladi.

"Mi smo in bomo ostali katoliški duhovniki," je izjavil Rev. Plojnar. "Zavračamo vsa obrekovanja, da želimo ustanoviti odpadniško cerkev. Vztrajamo, da katolicizem od nas zahteva pozitivno stališče napram državi in ljudstvu. Ni res, da želimo spraviti s položaja naše škofo, toda molili bomo, da škofo pridejo k pameti."



Pavla Jurovič-Matuš:

# MEGLA

Takoj popoldne se je jela po pohorskih rebrih kuhati megla. Kar vidoma je rasla in tal in prekrila vse severno pobočje.

Lojz se je zamišljeno počehljaj po temenu, ko je stopil na prag in videl, da slabo kaže z vremenom. "V planino po-jdem!" je suho dejal Treza in preložil pipo iz enega ustrnega kota v drugega. Treza je samo zmajala z glavo, tako prismo-jeno se ji je zdelo siliti po tej megli ven. Le čemu je tako pogostoma odhajal z doma? Zaradi hlodov? Saj ni imel nobene dela na Pohorju. Odkar je bila vojna, je drvarski posel počival. Da ga ni poznala, bi navzlic njegovim sivim lasem sklepala na žensko.

"Si bo že nakopal kakšnega zlodja na glavo," je sklepala, si popravila ruto in stopila na dvorišče. Za spoznanje zgrbljena je potem zginila za hlevom.

Marsikdo na Lojzovem mestu bi si dvakrat premislil, preden bi spričo tolikšne megle krenil na dolgo in težavno pot. Ne tako Lojz. Odkar so bili v mariborski kaznilnici postavili njegovega najboljšega prijatelja ob steno (zalotili so ga s samokresom v žepu pri kurirskem poslu), je Peklarjev Lojz ponorel, kakor je trdila Treza. Stvar med njim in njo je bila namreč ta, da sta se nekoč, v mladih letih, nameravala poročiti, pa sta se, vrag vedi zakaj, premislila, odnehala in v tem tudi ostarela. Že leta dolgo je prenočeval pri njej v kamri na nemo zgražanje gospodarjevo. Očutek, ki ju je vezal drugo drugemu, je bil vse prej nego romantičen. Treza je bila po letih najstarejša dekla pri Mrakovih, dočim je Lojz že od nekdaj podiral za gospodarja smreke na Pohorju. Po ves mesec je živel ob slanini in žganjih v hribih in tako ni bilo čudno, da mu je Treza skuhala kaj za priboljšek, kadar je prikolovratil v dolino; v ostalem pa se je brigala za njegovo perilo in obleko.

Ko se je čez čas vrnila nazaj v izbo in ga videla, mu je svetovala: "Tu ostani, kaj bi siliti v hribe!" S temi besedami je porinila predenj napol izpraznjeno medicinsko stekleničko žganja, na tihem pa je mislila: "Če ti to ne zaleže, potem je škoda besed." Zakaj poznala ga je kot trmastega človeka, ki zlepa ne popušča. Nekaj trenutkov ga je gledala, ne da bi razumela, čemu si ga hoče tako točno vtisniti v spomin. Pozneje je šele domela, da sta tedaj jemala sloum, čeprav nobeden od njiju ni tega vedel.

Širok, štorast in prej nizek ko srednjevelik se je razkoračil pred oknom, zapiraje dostop tenkemu curku dnevne svetlobe, ki je mimo njegove glave lil v čumnatno in do prosodnosti pordečil njegova ušesa. Trezi

se je mudilo v gospodarjevo kuhinjo; obstala je še za trenutek, dva, čakaje, da bi se obrnil in rekel kaj. Ko se ni ganil, je odšla. A ko je za seboj priprala dveri, je mimogrede opazila, kako mu je preprih razpihal lase na temenu, in tedaj se ji je čudno storilo pri srcu.

"Prekleta megla!" je zdajci zamomljaj Lojz. Opazivši nastavljen žganje, se je namuznil, ga zvrnil, kratko pomislil in se odpravil. Presneta Treza, kako ti je uganila! Meni nič, tebi nič ti nastavi limance za hrbtno, kakor bi slutila, kam se podajaš; v resnici pa ne zna šteti do štiri.

Prosodna in dimasta se je tkala megla preko ogolelih reber. Le tu pa tam je bila videti kako krivenčasta veja, črna od mokrote. Po tleh poleglo suho vresje so ponekod kitili obledeli. kot svilen papir zrugani zvončki; praznega grmovja se je poredkoma držal kak zapoznel, trepetajoč, v tulec zvit list, ki pa je kar naenkrat, brez vidnega razloga, naveličano odplesal na tla.

V gozdu je vladala turbna tišina.

Drevje in grmovje je počivalo v predzimskem snu. Le nekajkrat se je zganila kaka veja, je zašušljaj list; a če je nekje spolzela kaplja na tla, je bilo čuti rahel, zelo rahel tlesk in nič več.

Teško je bilo dihati v megli; dražila je na kašelj. Sicer tako slepljivo bela Bolfenkova lisa je utonila v njej kakor v morju.

Br-r-r-r... ta prešmentana megla!

Toda ne. Ali ni čuvala, skrivala in delala nevidnega onega, ki se je pravkar nameril pod gosto smrečevje črnega lesu, premikaje se tiho in previdno kakor senca?

Temnorjava veвериčka, ki se je pravkar strmoglavila prešerno s hrasta na bližnjo smreko, je obstala ko pribita, s krempeljci se oprijemajoč debela. Njeni živahni očesci sta zasrepeli negibno ko buciki, a v plašni kretnji, s katero se je oprezno razpotegnila in poškilila nizdol, je bilo slutiti njen drgetajoči nemir zaradi tihotapskih korakov v bližini.

Tedajci se je tik pod njenim drevesom izluščila iz vihrajočih cunj megle postava starega-terenca Lojza. S strmo dvignjenim repkom, ki se je od strahu košatil, ter s pozorno priostrenimi trioglatimi uheljški je veričk zamrla, nato pa odskočila lahno kó vzmet ter jo popihala naravnost na najvišji vrh. Nevidno zibanje veje in nežno polzenje odpadlih iglic je napočilo Lojza, da je vprašujoče dvignil oči.

Koliko čudnih šumov je bilo danes v gozdu!

Ze dvakrat zaporedoma je

menil, da čuje stopinje. In ko je obstal, se je izkazalo, da ni bilo nič. Malo predolge se je mudil pri Trezi. Nič čudnega, če ga mrak prehiti. Prijetno ni, toda kaj češ, škoda bi bilo pustiti žganje na mizi.

Kako tiho, kako mrliško tiho je bilo vkljub nekajkratnim šumom v hosti!

Prazne marnje, da ni strahu na svetu. Kdor si je kaj takega izmislil, je bil bedak, puhloglav ali prenapetež, ki se pojma ni imel o njem. Strah Lojzu ni bil neznan. Saj ni zaman že tre-tje leto opravljal kurirsko službo! Treza sicer ni uganila, kaj ga žene v planino, pa mu je le enkrat naravnost povedala, da jo bo izkupil, ako je ne bo poslušal. "Peči se drži, kaj pa ti manjka!" je zabrundala, kakor da je moški opravke, tiščati se ognjišča. Pogledal jo je izpod vek počasi in pribiraje se, pa mu je prestregla besedo in vzdihnila: "Kakšen si postal! Ves drugačen kakor nekdanj." A če so o njem govorili kot o "asu", ki mu še malo ni mar zased in podobnega, je to pomenilo, da se je sprijateljil s strahom in ga še vsakokrat ugnal.

Postavimo, da je kje na samem srečal nemško patrolo in je bilo več ko gotovo, da ga bodo švabi zaustavili, vprašali po papirjih in še po čem — mar menite, da se je zmedel? Kaj še! Kar najbolj naravno se je vedel, preprosto in neprisljivo odgovarjal in na vse zadnje privlekel iz žepa vnaprej pripravljeno fotografijo mladega nemškega vojaka, češ: "To je pa moj sin." S to bedasto, toda učinkovito lažjo se je še vsako krat izmazal navzlic dobro skritim konspirativnim listkom.

Seveda ni imel, najmanj odraslega in v nemški uniformi! Morebiti bi bilo vse drugače, če bi bila Treza zanosila. Ko sta bila še mlada, ona za glavo večja od njega, pa tako brhka, da so se radi ozirali za njo, sta govorila, da bosta dala vsak toliko "na stran", da bo za kajžico; zemljo pa bi vzela v najem in jo polagoma odslužila. Pa se ni uresničilo. Zdaj je prišla vmes bolezen, potem nekovek pretep s fanti v gostilni, ki ga je stal osem mesecev zapora, pa to in ono — in čas je potekal. Nekdanj vroča kri se je ohladila.

Nekoč pa je naletel na trdovratnega radovedneža, ki se ni zadovoljil z golim posnetkom uniformiranega mladeniča. Izvlekel mu je celo starost dozdevnega "sina" in priznanje, da je bil že dvakrat zaporedoma ranjen, toda glej šmenta, silit je in silit vanj in za vsako ceno hotel izvedeti še številko fantove vojne pošte. Znoj je oblival Lojza in obhajala ga je notranja slabost, v takih škrip-cih še ni bil. K sreči se je vmešal vodnik patrole ter ga rešil muk. In tako je tista fotografija prišla ob veljavo. Raztrgal jo je in koščke prepustil vetru. Niti počehljaj se ni bil po temenu, ko mu je vojak vrtal do živvega, pač pa se je počehljaj

kratko zatem, ko mu je veter snel klobuk in ga odkotalil pod noge nemškega "cugsfirera". Le-ta ga je pobral in mu ga izročil, porivaje za rob traka skrbno zganjen listič — tri sto zelencev! — listič zelo, zelo izdajalske vsebine! Lojzovo srce je tedaj doživelo pošten sunek, kakršnega more doživeti le srce hrabrega, smrt temu ziražočega terenca! Vzlic temu njegov nasmešek ni bil nič manj prisrčen od vojakovega prese-nečenega režanja.

Take malenkosti izučijo človeka. Izučile so tudi Peklarjevega Lojza. Posihmal ni več skrival listkov za klobukom, marveč — — ah, pustimo to, naj ostane njegova tajnost.


Lojz je bil oblečen v ogoljen, štajerski jopič brez gumbov. Čez pas je imel ovit Trezin zimski šal, ki ga je prijetno grel. Dnevi so postali že pošteno hladni in v gorah je razen tega pihal veter. Glavo mu je pokrival potlačen klobuk poveznjenih krajev, okrašen z belo in plavokikčastim šojnim perjem. Izpulil ga je negodnemu mladčiču s strto perutjo. Kratke in močne noge v gozjericah so tičale v omotu iz zaključev, ki si ga je nadel, ko je krenil v črni les — in temu presenetljivemu domisleku se je imel zahvaliti za neslišnost svojih stopinj. Okovane gozjerice so ob najbolj neprimernih trenutkih drobile kamen in hrešče kresale iskre in ga izpostavljale nevarnosti. Bos pa seveda nihče rad ne hribolazi. Še otroci nataknejo stare škarpete, če jih premorejo. Zaključevine pa se je spomnil za nalašč tedaj, ko je — leto dni bo tega — opazil Trezo drseti v prav takem obuvalu ob hudi poldnici v cerkev.

Kakšna megla, hudirja! Morebiti bi bilo vse drugače, če bi bila Treza zanosila. Ko sta bila še mlada, ona za glavo večja od njega, pa tako brhka, da so se radi ozirali za njo, sta govorila, da bosta dala vsak toliko "na stran", da bo za kajžico; zemljo pa bi vzela v najem in jo polagoma odslužila. Pa se ni uresničilo. Zdaj je prišla vmes bolezen, potem nekovek pretep s fanti v gostilni, ki ga je stal osem mesecev zapora, pa to in ono — in čas je potekal. Nekdanj vroča kri se je ohladila.

Kakšna megla, hudirja! Morebiti bi bilo vse drugače, če bi bila Treza zanosila. Ko sta bila še mlada, ona za glavo večja od njega, pa tako brhka, da so se radi ozirali za njo, sta govorila, da bosta dala vsak toliko "na stran", da bo za kajžico; zemljo pa bi vzela v najem in jo polagoma odslužila. Pa se ni uresničilo. Zdaj je prišla vmes bolezen, potem nekovek pretep s fanti v gostilni, ki ga je stal osem mesecev zapora, pa to in ono — in čas je potekal. Nekdanj vroča kri se je ohladila.

Nekoč pa je naletel na trdovratnega radovedneža, ki se ni zadovoljil z golim posnetkom uniformiranega mladeniča. Izvlekel mu je celo starost dozdevnega "sina" in priznanje, da je bil že dvakrat zaporedoma ranjen, toda glej šmenta, silit je in silit vanj in za vsako ceno hotel izvedeti še številko fantove vojne pošte. Znoj je oblival Lojza in obhajala ga je notranja slabost, v takih škrip-cih še ni bil. K sreči se je vmešal vodnik patrole ter ga rešil muk. In tako je tista fotografija prišla ob veljavo. Raztrgal jo je in koščke prepustil vetru. Niti počehljaj se ni bil po temenu, ko mu je vojak vrtal do živvega, pač pa se je počehljaj

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati



**Enakopravnost**

Zanimivo in podučno čtivo priljubljene povesti

zemlje. Ob takim vremenu ne bodo hajkali po planini, si je mislil. Seveda se na to ni smel zanašati; biti je moral na vse pripravljen. No, in potem mu je jela megla presedati. Kar na srce mu je legla. Grmovje je bilo prek in prek mokro, da je kapljalo od njega. Zjutraj je bil pritisnil mraz, opoldne odjuga in zdaj proti večeru se je razkošatila megla po hribih. Lepa reč!

Nič se ni videlo. Ali ni morda zašel? Čezdelj bolj čudno se mu je zdelo. Nekam predolge se je vlekla pot skozi "črni les", kakor so pravili širokemu jeziku mladega in neprehodnega smrčevja, pod katerim so se pomladi podili ruševci. Pravzaprav bi bil moral že davno dospeti na jaso, ki so jo Pohorci imenovali "pušo".

Tristo mravljincev — ali hodi ali ne hodi prav? Kdo bi to vedel. Ob jasnem vremenu ni umetnja znajti se brez poti. Vzdožj grap se vrstijo "mrkacije": rdeči krogi v belem polju za strmino Pekre—razgledni stolp, pa bele točke v zelenem krogu za turi Radvanje—Bol-fenk. Zanj te poti ne prihajajo v poštev.

Zakaj ni bolje pazil! Pazil? Na kaj pa ni naj bil pazil v tem pošastnem rajanju meglenih cunj, v katerem ni razločeval niti najbližjih predmetov. Deblo je postalo deblo komaj tedaj, ko je skoraj trčil vanj, in veja je postala pričujoča, tik preden ga je bolesto ošvrknila kakor z bičem, da si je razkakačeno podrgnil po skelečem mestu.

In kot nalašč je prav danes nosil važna poročila s seboj...

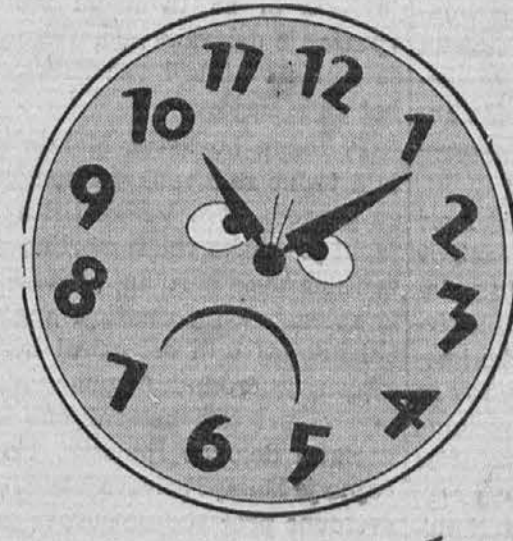
Nemci so očitno nekaj nameravali, se na nekaj pripravljali. Celo Treza se je namrdnila, češ da po njih zaudarja. Po dolini je mrgolelo avtomobilov, čeprav jim je trda predla

za bencin. Sumljivo premikanje vojakov je bilo čutiti po vsej dolžini Drave gor do Koroškega. Po osamljenih pohorskih kmetijah se je širil vseobčji pre-plah pred kazenskimi ekspedicijami, topot sestavljenimi iz četnikov in Ukrajincev.

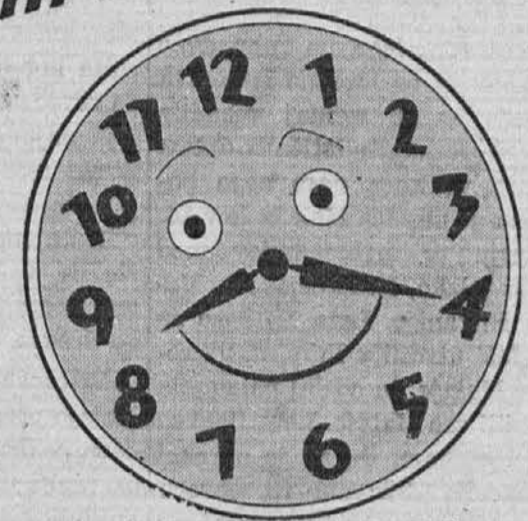
Kaj poreko na javki, ko jim

vse to razodene? ... Pa na prihod Šiklerja in Karla, ki bi radla čla v partizane, jih mora pripraviti. Ako ju sam ne utegne odvesti v planino, bo to moral storiti nekdo iz odreda! Morebiti Dečko. Njega ne bodo tako pazili, ker je še premlad.

(Dalje prihodnjič)



## How to make friends with a clock!



Every time you look at a clock does it reproach you for not laying aside something for the future?

Does its scowling face warn you that it's later than you think?

If that's the way a clock looks to you, it's high time you signed up for some United States Savings Bonds—under your firm's Payroll Savings Plan or your bank's Bond-A-Month Plan.

Soon as you do that, your clock will start to grin at you every time you give it a look. And each cheery tick will be a bright reminder that you're getting nearer your goal of financial independence.

And in the decade of progress that most economists say is just ahead, financial independence is going to be more important than ever before.

With a nice nest egg of U. S. Savings Bonds, you'll have freedom of action. You'll be able to take advantage of opportunities as they come along—to make the most of every situation.

Remember, every \$3 you put into U. S. Savings Bonds becomes \$4 in ten years. Better start growing money now—before that clock scowls at you again.

### SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE BUY U.S. SAVINGS BONDS



## ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

# Prežihov Voranc: ASASA

(Nadaljevanje)

"Toda mi ga nismo slišali, ga nismo hoteli slišati. Zdaj, ko smo približno vedeli, koliko polja nam bodo vzeli, se je izplačalo dati se in reševati, kar je še bilo mogoče rešiti pred pogozditvijo. Doli okrog domačije bo ostalo le še malo sveta, dve nji-vi ali boljše rečeno—dve njivici in nekaj košenine, kvečjemu za rejo dveh krav. Če bi se dala rešiti njiva na čelu, bi bilo še mogoče rediti tri krave.

"Rekli ste, gospod, da hočete imeti vse na ogle, je začel

oče s premetenim glasom. "Če nam pustite njivo celo, bo šla meja tudi na živ ogel. Tukaj-porinemo količek za kakih dvajset korakov v polje, pa imate tja do gozda ravno mejo, a njiva bo ostala cela. Napravimo tako, in zadovoljni boste vi in Srotejeva hiša..."

"Oče zdaj ni več rekel: ... in zadovoljni bomo mi, temveč je rekel: zadovoljna bo Srotejeva hiša. Stal je nepremično na mestu, kjer bi moral zabiti kol, in strmel v oskrbnika, ki je prav tako nepremično stal kakih de-

set korakov pred njim in ga prevzeto gledal, kakor bi imel pred seboj na pol zmešanega človeka. Na eni strani je stala graščina in je branila svoje koristi, svoje prostrane, temne, lepe gozdove, ki tiho rastejo in se širijo brez vznemirjenja, brez razburjenja, dokler se ne razgrnejo v en sam mogočen, črn revir in popijejo vse, kar njihove sence dosežejo.

"Na drugi strani smo stali mi Kramohi, lačni kruha in zemlje, ter smo branili Srotejevinu, dasiravno nismo bili njeni lastniki. Branili smo jo pred lastniki, ki so jo hoteli uničiti. Nam se je zdelo, da nam graščina otimlje kruh iz rok, ko nas hoče spoditi s teh njiv. Videč očeta, kako stisnjenih ustnic ves bled strmi v oskrbnika, videč mater, kako srepi proti oskrbniku, ne da bi pri tem trenila z očmi, se

je tudi mene polastilo neko krvoločno čustvo. Začutil sem voljo, da bi s silo preprečil uničenje. To so čutili gotovo tudi moji starši in tudi moja sestra in moji bratje, do najmlajšega Lukija, kajti stali so vsi kakor vkopani, a Luki se je naenkrat začel dreti. Čudno je bilo, da se nismo zakadili v oskrbnika, pa raztrgali na drobne kosce in prepustili vzhajajočemu soncu njegove gole kosti..."

"Najbrž je oskrbnik na naših obrazih bral, kaj se godi v naših dušah; nasmešek, ki mu je še malo prej igral na licu, se je umaknil mračni sencini in njegova roka je sama od sebe segla za pas, kjer je imel orožje. Potem je vzkljnil s hripavim glasom: "Kramohi, kaj se tako žene-te? Na Srotejevem ne bo več najemnikov, tukaj bodo stanovali

naši delavci! Ali mislite, da smo tako neumni in bomo čakali, da si spet nekdo izmisli: Zdaj bomo pa agrarno reformo napravili...? In se bomo potem trgali z njim za naš svet? Ne, to se ne bo več zgodilo! Mi potrebujemo delavce za naše gozdove in tukaj na Srotejevem bo odslej živel tak delavec. Če ne boste hoteli vi, Kramohi, pa bo kdo drugi. Saj je dovolj takih, ki bi radi zamenjali z vami..."

"Oskrbnikove besede so bile tako jasne, da smo se naglo upognili.

"Količi!" je ukazal oskrbnik. "Zdaj nama ni preostajalo drugega, kakor ubogati. Začela sva količiti, kakor je odredil oskrbnik, medtem ko se je mati neopaženo skušala izgubiti proti domu. Bilo ji je že težko, ker smokramohi izgubili bitko. Za-

bijati količke in cepiti njivo na čelu, je nama z očetom bilo, kakor da bi sama sebi sekala ude od teles. Oskrbnik se je umiril in koračil počasi in v ravni črti čez njivo proti gozdu. Midva sva bila šele na začetku, on pa je že stal na koncu njive in naju opazoval. Čeprav je bil očetov odpor strt, ga še vedno ni zapustila prejšnja strast, braniti, reševati zemljo.

"Naravnost sem do tegale grma," je vpil oskrbnik od one strani, nakar se ni več brigal za naju ter se je izgubil nekam med grmovje.

"Oče, ki je škilil za njim, mi je zašepetal, ko sem ravno hotel zabiti kol v določeno smer: "Malo više, le malo više..."


"Moral sem zabiti kol za pol metra više v njivo. Vsak nadaljnji količek sem moral zabijati

spet malo više in ko sva prišla na drugi konec njive, sva bila že nekaj metrov više od smeri, ki nama jo je nakazal oskrbnik.

(Dalje prihodnjič)

### ZNIZANJE CARIN NA UVOZ BOMBAŽA

je izvedla Kanada, začeni s 1. junijem. Carina na bombažna izdelke je bila znižana od 25 na 22,5%. Čeprav velja to za vse države, ki so pristopile k ženevskemu sporazumu o carinah, bodo praktično nove olajšave delne predvsem Zed. države.



# MALAJA

Malajski polotok se vleče kot nekakšen trak z azijskega kontinenta v Južno Kitajsko morje. Skupaj z malajskim arhipelom tvori mejo med Indijskim in Tihim oceanom. Zapadno od Malajskega polotoka je otok Sumatra, vmes pa se nahaja Malajska ožina. Na južnem delu Malajskega polotoka leži najvažnejša angleška trdnjava Singapore— "Gibraltar vzhoda."

Britanska Malaja, ki meri 132.000 kvadratnih kilometrov (nekaj več kot polovica Jugoslavije) je bila do te vojne sestavljena iz dveh delov. Iz tako imenovanih Straits Settlementov in malajskih držav. Te naselbine (Settlements) so bile kolonije pod angleško suverenostjo, upravljali pa jih je guverner. Malajske države pa so bile protektorati, vrhovna oblast je bila nominalno v rokah domačih potentatov (sultanov), resnično pa je bila vsa oblast koncentrirana v rokah britanskega prezidenta, oziroma "svetnika."

Strateška lega na robu dveh oceanov in pa izredna bogastva Malaje so že zgodaj vzbudila pozornost kapitalističnih držav. Zaradi velikega naravnega bogastva je postala Malaja že v 16. stoletju prizorišče bojev med Portugalsko, Nizozemsko in Veliko Britanijo. Leta 1818 so se Angleži utrdili v Peraku, na severu Malaje, in odtelej polagoma osvojili vso Malajo. Leta 1909 so prisilili Siam, da se je odrekel nekaterim državam na severu in si tako zagotovili neomejeno izkoriščanje večjega dela Malajskega polotoka.

Prebivalstvo Malaje je po narodnosti zelo pestro. Ta večnacionalna država šteje šest milijonov prebivalcev, od tega je največ Kitajcev, in sicer 2.700.000; na drugem mestu so Malajci 2.600.000, na tretjem Indijci 600.000 prebivalcev. Zaradi pro-

izvodnje surove gume in kositra, v kateri ima Malaja svetovni rekord, so bile namreč angleške oblasti že konec prejšnjega stoletja prisiljene pripeljati iz Kitajske ogromno število kulijev—da bi na ta način rešile vprašanje delavske sile. Tako je še danes v Malaji več Kitajcev kot pa Malajcev.

Prirodna bogastva Malaje so bila vedno zelo velikega pomena za gospodarstvo Velike Britanije, ki je v tako veliki meri navezano na uvoz surovin, predvsem iz kolonij. V tej smeri je angleški kapital tudi orientiral izkoriščanje prirodnih bogastev Malaje in pri tem neusmiljeno izkoriščal delovno ljudstvo. Pred vojno je Malaja proizvajala 40% svetovne proizvodnje surove gume in 30% kositra. Na konfiscirani zemlji, zemlji, ki so jo odvzeli domačemu ljudstvu, pa so ustvarili ogromne plantaže kavčuka. Na teh je pred vojno delalo 750.000 ljudi.

Tako ima Malaja še danes razmeroma večji odstotek proletariata kot ostale kolonije. S tem pa seveda še ni rečeno, da je Malaja največji in najvažnejši dolarski rezervoar Velike Britanije; z izvozom kavčuka in kositra v Zedinjene države je Malaja zaslužila več dolarjev kot pa z vsem ostalim izvozom v Zedinjene države.

Britanski kapital je razvijal Malajo predvsem kot surovinsko bazo, v drugi vrsti pa je skušal ustvariti iz Malaje najmočnejšo angleško trdnjavo na Vzhodu. Kljub temu, da so Angleži potrošili 20 milijonov funt-sterlingov za utrditev Singaporea, pa so Japonci 15. februarja 1942 brez posebnih naporov in žrtev zavzeli Singapore, trdnjavo, za katero so vsi pričakovali, da bo zaustavila japonsko prodiranje.

Japonci so takoj postavili na glavo administrativno ureditev, ki so jo v teku desetletij zgradili Angleži. Singapore so prekrstili v Shonan, japonski jezik pa je postal namesto angleščine uradni jezik. Štiri severne države Malaje so znova priključili Siamu. Istočasno pa so vrgli med množico parolo "Azija Azijcem!" Pričeli so znova razpihovati antagonizem med posameznimi narodi in skušali izolirati Kitajce od ostalih narodnosti Malaje.

Ko so se prvi Britanci spustili na Malaji, so hitro vzpostavili zveze z malajskim narodnoosvobodilnim gibanjem. Odkrili so široko organizirano narodnoosvobodilno gibanje in spoznali v njem nevarnost za svoje interese. Začeli so koncentrirati čete na meji Malaje, predvsem pa v Indiji za eventualne borbe v Malaji. Ko pa so se izkrcali, so znova zanetili antagonizem med

posameznimi narodnostmi in začeli kazati na Kitajce kot na Macotungove emisarje, ki skušajo vzpostaviti komunizem.

Malajsko ljudstvo je kmalu spoznalo, da se sedanje metode britanske kolonialne uprave prav nič ne ločijo od predvojnih, zato se je začelo pripravljati na odpor proti tej politiki. Pričele so se borbe, najprej sporadično, nato pa v vedno večjem obsegu. Končno je začela Britanija koncentrirati svoje čete v Malaji, da bi tako zaščitila interese svojega kapitala. Leta 1948 pa se je začela odkrita borba.

Ta odpor je trajal že 20 mesecev in stane Veliko Britanijo 150 milijonov dolarjev dnevno. Da bi zadušila ta upor, ki ogroža angleške interese na Daljnem vzhodu, je zbrala Velika Britanija v Malaji, kot je izjavil britanski kolonialni minister Griffiths v Spodnjem domu, 83.000 vojakov; ako pa prištevamo sem še straže, ki čuvajo britanska veleposestva na Malaji, lokalne sile, sestavljene iz najetih domačinov in druge pomožne enote, pa se to število poveča celo na 130.000.

Dejstvo, da je malajska ljudska osvobodilna vojska vzdržala od sedaj vse napade in podvzela sama številne protinapade, tako da je ustvarila iz Malaje "najtežji problem Daljnega vzhoda," kot je izjavil britanski vojni minister Strachey, kaže jasno, da uživa ta armada popolno zaupanje domačega prebivalstva. Kajti nobena gverila ni možna tam, kjer gverilci ne uživajo podpore domačega prebivalstva.

Pred vojno bi bil upor v koloniji, ki šteje šest milijonov prebivalcev—kar je izredno malo v primeri s 550 milijoni, kolikor jih šteje britanski imperij—že davno zadušeno, tisk pa o njem sploh ne bi poročal. Danes je na Malaji več britanskih čet, kakor pa jih je bilo na tej fronti med drugo svetovno vojno. Dopisnik "Timesa" iz Kaula Lumpurja, glavnega mesta Malaje, piše, da so že večkrat mislili, da je narodnoosvobodilna borba na Ma-

laji zatrta in da so o tem objavljali celo uradna poročila. Po vsem tem pa je gibanje znova oživel.

Lord Killearn, bivši britanski generalni komisar v Jugovzhodni Aziji, je moral 5. aprila v Zgornjem domu priznati: "Mi smo prej imenovali te upornike bandite... Jaz sem danes prepričan, da je to regularna gverilska vojska... Mnogi med njimi imajo uniforme in so organizirani v bataljone in brigade... Dobro so izveščani in disciplinirani, njihova obveščevalna služba je odlična, rekel bi, celo boljša od naše."

Problem Malaje povzroča nemale skrbi angleškemu kolonialnemu ministru. O tem, kako bi zatrli upor na Malaji, so razpravljali tudi na številnih konferencah Jugovzhodne Azije. Kot poroča "Reuter" iz Melbourna, se je avstralska vlada odločila, da bo "v načelu nudila pomoč britanskim oblastem v borbi proti partizanom," vendar pe "avstralske čete ne bodo sodelovale v teritorialnih operacijah." Po istem poročilu bodo vzpostavili obsedno stanje v največjem delu države Johore, ki leži severno od Singaporea, kot del ofenzivnih priprav proti gerilcem.

Po načrtu generala Briggsa naj bi zavzeli malajske države eno za drugo z oboroženo silo, potem pa bi s policijskimi silami zastražili in zavarovali oblasti, da se ne bi mogli gverilci vrniti nazaj. Vse te mere jasno kažejo, v kako težkem položaju so angleške oblasti, po drugi strani pa dokazujejo, da so partizani čvrsto povezani z domačim prebi-

valstvom. Da bi izolirali partizane od domačega prebivalstva, so celo izdelali načrt o preselitvi 300.000 kitajskih kočarjev v tista področja, kjer ni borb.

Obisk dveh angleških ministrov, vojnega in kolonialnega ministra, obisk, ob katerem se je angleški tisk na debelo in široko razpisal o Malaji in sploh o Jugovzhodu Azije, pojasnjuje, kakšen pomen pripisuje laburistična vlada stabilnosti v tem delu sveta. Kljub temu, da so angleške kolonialne oblasti angažirale and 100.000 vojakov v Malaji, pa se malajski partizani vztrajno bore za program, ki so ga razvili že med protijaponsko vojno, program nacionalne osvoboditve in agrarne revolucije.

**Naprodaj je zidan bungalow od E. 185 St.**

Kompletan. Sprejme se dobro ponudbo. Pokličite lastnika ali pa se zglasite na 19512 KILDEER AVE. IV 1-5098

**Prileten zakonski par** išče stanovanje s 3 ali 4 sobami. Pošteni plačniki in mirni. Kdor ima za oddati, naj pusti naslov v uradu tega lista.

**MAJHNA GODBA** ali godec na harmonike in saksofon dobi službo za igranje v gostilni po trikrat na teden. Pokličite Perry 3574

**VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDAJ KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.**

**Frank Marzlikar** 18131 ST. CLAIR AVE.

**DELO DOBI** dve zidani hiši za licenco. Na starost se ne ožira, toda mora biti zmožen dela. Dobra plača in dobre delovne razmere pri splošno poznani družbi. Kdor se zanima, naj sponoči na Box 155, c/o Enakopravnost 6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

**V blag spomin** prve obletnice smrti našega ljubljenega soproga in očeta **Louis Novak** kateri je za vedno preminil dne 5. julija 1949.

Eno leto je že minilo, odkar si nas zapustil, a v srcih naših še vedno žalost je velika, ker Tebe več med nami ni. Počivaj v miru!

**Žalujoči ostali:**  
Mary Novak, soproga  
Sophia, hči  
Harry, sin  
in štirje vnuki

V Fontani, Cal., 5. julija 1950.

**V blag spomin** OB 15-LETNICI ODKAR JE UMRL MOJ NEPOZABNI SOPROG



**ANTON VODIČAR**  
KATERI JE ZATISNIL SVOJE MILE OČI ZA VEDNO DNE 1. JULIJA 1935.  
Let petnajst je že minilo, toda leta mnoga nam spominata kar Tvoja pot se je končala, na Tebe, dragi, niso izbrisala.  
**ŽALUJOČA SOPROGA MARY**  
Cleveland, Ohio, dne 5. julija 1950

Kljub vsem manevrom političnim in diplomatskim, in vojnimi akcijam, britanski kolonialni upravi ni uspelo streti tega upora. Skušala je sicer pridobiti del javnega mnenja za sebe z ustanovitvijo Malajske federacije in dati tako malo več avtoritete tudi lokalnim potentatom—sultanom, toda s to formalno podelitvijo svobode ni mogla, niti ni hotela, rešiti osnovnih naspotij, ki zijajo vedno bolj med domačim prebivalstvom in tujimi gospodarji.

Upor na Malaji je zelo važen člen v verigi narodnoosvobodil-

**KADAR IMATE** naprodaj ali pa želite kupiti hišo za eno ali dve družini ali pa večje poslopje, pokličite **IV 1-7646 REALTOR**

**LASTNIK PRODAJA** dve zidani hiši na eni loti, 50x420. Garaža za 4 avte, veliko sadnega drevja. Za podrobnosti se pozivte na 18700 SHAWNEE AVE. IV 1-3877

**GOSTILNA NAPRODAJ** D 1 in D 2 licenci. 6 akrov zemlje in stanovanjski prostori s 6 sobami. Vzame se majhno hišo za vplačilo. Lastnik bi držal knjižbo. Proda se gostilno in hišo skupaj ali posamezno.

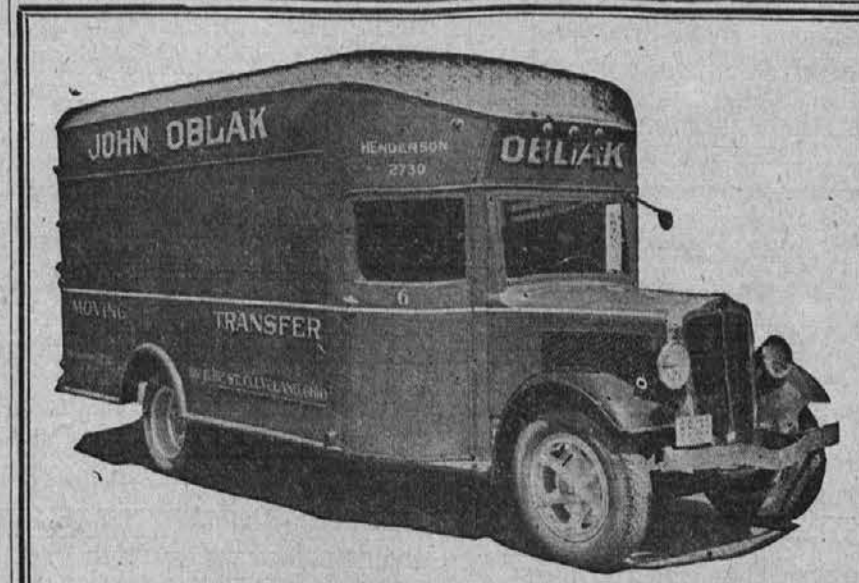
Naprodaj je farma v Madison, O., na Rt. 84. Se proda od 1 do 40 akrov; hlev, zunanja poslopja in kokošnjak. Za podrobnosti poličite **Perry 3574**



**Zakrajsek Funeral Home, Inc.**  
6016 ST. CLAIR AVENUE  
Tel: ENdicott 1-3113

**STAKICH FURNITURE CO.**  
Quality at a Price — Easy Terms  
Ivanhoe 1-8288—James D. Stakich—16305 Waterloo Road

**ZAVAROVALNINO** proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preškrbi **Janko N. Rogelj** 6208 SCHADE AVE. Pokličite: ENdicott 1-0718



**OBLAK MOVER**  
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca **JOHN OBLAKA** 1146 East 61st St. HE 1-2730

**Who ever heard of a "3" turning into a "4"?**

That's no hocus-pocus. It can happen! In fact, that's what does happen to every \$3 you invest in U.S. Savings Bonds. Every \$3 turns into \$4 at the end of 10 years.

There's no trick to it, but it does seem like magic—and it's almost magic the way you can buy those Bonds.

Here's all you have to do. Just come to this bank and arrange for regular purchase of U.S. Bonds.

Then at the end of ten years, look what's happened! All those \$3's have turned into \$4's. Just like magic and just as wonderful!

**FOR YOUR FINANCIAL INDEPENDENCE—BUY U. S. SAVINGS BONDS**

ENAKOPRAVNOST

**TEKOM ČASA,**  
ko se zobozdravnik Dr. J. V. ZUPNIK nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je **Dr. J. V. ZUPNIK** 6131 ST. CLAIR AVENUE vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street. Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv. Tel. ENdicott 1-5013

**Zastopniki "Enakopravnosti"**

Za st. clairsko okrožje:  
**JOHN RENKO** 1016 East 76th Street UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:  
**JOHN STEBLAJ** 26851 Oriole Avenue REdwood 1-4457

Za newburško okrožje:  
**FRANK RENKO** 11101 Revere Avenue DIamond 1-8029

**N. J. Popovic, Inc.**  
IMA ZASTOPSTVO **Chrysler - Plymouth avtov**  
PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE  
V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.  
**8116 LORAIN AVE. ME 1-7200**  
NICK POPOVIC, predsednik